

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókivételben átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 c
 Kéjben házas korva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 Szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kérésre visszadán
 vagy megvásárolja nem vállalja.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.

Egyes szám. ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, márcz. 18.

Az új alispán programja.

— Dr. Miskolczy Ferencz alispán beszéde. —

Biharvármegye új alispánja, dr. Miskolczy Ferencz tegnap megválasztása után az esü leté-lésénél a következő talpraesett, férfias be- zedést intézte, jövő programjával a vármegye törvényhatósági bizottsághoz:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

Hálás szívvel mondom köszönetet mindazoknak, kik irántam jóindulattal viseltettek, bizalmukkal kitüntettek s e vármegye alispáni állására emeltek. Mély köszönetemet nyilvánítom főispán ur ő méltóságának szives üdvözléseért, hozzám intézett buzdító és bátorító szavaiért, és midőn kezeiből a vármegye pecsétjét, a vármegyei hatóság ezen »jelvényét« átveszem, szabadjon kimondanom, hogy azt soha másra használni nem fogom, mint a mit a törvény, vármegyém rende- lete és az igazság parancsol!

Nagyok a jogok, amiket adtak! De nem kicsinyek a köteleességek sem, a jogokkal élni fogok mindenkor, ha vármegyém java kívánja. A köteleesség teljesítésében elmegek addig, ameddig erőm engedi.

Nem tudom, hogy az elméleti kép- zeltség, amit szereztem és több mint 20 éves gyakorlati tapasztalat, amit vár- megyém szolgálatában gyűjtöttem, ele- gendők lesznek-e arra, hogy e helyen megállhassak, de egyet tudok és ez az, hogy habár legjobb akaratom szerint, minden tudásomat, minden igyekezetemet, állásomnak szenteljem is, annak csak akkor felelhetek meg, ha a tek. törvény- hatósági bizottság támogatását bírom!

Biharvármegye alispáni állása, nem szólva a régiebb időkről, közvetlen előttem oly férfiu által volt betöltve, kit mély tisztelettel, igaz szeretettel velt körül a vármegyének nem csak representatív része, a tek. törvényhatósági bizottság, hanem rajongással övedzett a vármegye egész közönsége! Az alispáni állás fon- tosságán és nehéz voltán tul, az ő kiváló egyéniségének feledhetetlen emléke már maga elég arra, hogy bár ki is az ő helyére lépni, csak kételkedve merjen!

De én úgy vagyok meggyőződve, hogy

az ő nemes szive, tudásának képzett- sége, ügybuzgalma, csodálatraméltó tapin- tata, belátása és mindenkit megnyerő és lekötölező modora, oly viszonyokat létesít- tett a vármegye közigazgatásában, hogy tulajdonképen ezen állásban, most már, nem kell valami újat teremteni, a mi pedig a feladat megoldását igen meg- könnyíti, hanem csak az ő általa ki jelölt uton, ez ő nyomdokain haladni.

Erőt ad nekem azon tudat, hogy min- denkinek csak javát akarom és így szán- dékom becsületes, eljárásom tiszta! — egyedüli célom a vármegye közönségé- nek érdekeit szolgálni. Csekély tehetségem- mel és egész munkássággal támogat- gatni fogom mindazt, a mi a vármegye ügyeit a közjó, a közérdek irányában előbbre viszi, valamint eddigi működé- sémben, úgy azután is »igazság« lesz jelszavam! Nem fog előttem létezni külön- böző mérték, különböző egyének részére, nem fogok különbséget tenni személyek között, akár mellettem, akár ellenem fog- laltak állást; nem fogok »favorizálni« sem társadalmi osztályt, sem a vármegye egyes vidékeit, hanem teljes erőmből arra törekszem, hogy a vármegye minden lakosának megelégedését érdemeljem ki és hogy a vármegye minden vidéke, min- den zuga az előhaladás képét mutassa!

A király iránti hűség, hazasz retet! Tántorithatatlan ragaszkodás a valódi szabadelvűséghez! A vármegye szellemi és anyagi jólétének emelése! A nemze- tiségek iránt igaz és őszinte méltányos- ság! A vallásfelekezetek között a kölcsön- sös béke ápolása! A vármegye admi- nisztrálás körül a legnagyobb gond és munkásság! Ezek azok az irányelvek, melyek engem működésemben vezetni fognak és hiszem... reményem, hogy a tekintetes törvényhatósági bizottság támo- gatásával, a vármegye jeles tisztikarának közreműködésével és Isten segítségével sikerülni fog majd... talán... idővel... a vármegye közönségének elismeré- sét kiérdemelnem!

Tek. törvényhatósági bizottság!

Az alkotmányos korszak beállta óta 1867. 35 év óta, a mióta hozzá fogtak a vármegyék rendezéséhez, mind több és több jogokat vettek el a vármegyétől, mind több és több teendőt vontak az államigazgatás körébe! Nekem, ki ugy- szólván a vármegye kebelén nőttem fel,

kit kedves emlékek, mély tisztelet, szere- tet, kegyelet és hála érzései fűznek a vármegye ősi intézményéhez, nagyon ne- hezen esik látni, tapasztalni, hogy időrl- időre, egy-egy darabot rontanak le a régi, sok nehéz időt kiállott, bevehetet- len erősség, az ellentállási erő pél- dányképe, az ő, magyar vármegye fa- laiból!

De meg kell nyugodnom azon tudat- ban, hogy az új idők áramlata, a vál- tozott viszonyok és felfogások, a közön- ség érdeke, az állam érdeke előtt minden más partiális érdeknek el kell némulnia! ... De még ily megcsontított állapotban is sok az erő a vármegyékben, nemzet és alkotmány fenntartó erő! A miért is ha a vármegyéknek a változott viszo- nyokhoz, a haladó kor követelményeihez képest, át kell alakulniok, megsemmi- sülniök nem szabad!

Minden vármegye autonómiájában birja közszabadságának legföltettebb, leg- becsesebb biztosítékát, ez az autonómia önkormányzat, hogy t. i. »a vármegye a saját ügyeit önmaga intézi!« A vár- megyének lelke, mindene, létfeltétele. Auto- nomia nélkül nem volna a vármegye egyéb, mint egy hulla, amely sem moz- dulni nem tud, sem cselekedni nem ké- pes, éppen azért itt ünnepélyesen foga- dom, éppen azért itt ünnepélyesen foga- dom, hogy a vármegye »autonómiájának integritását« bárhonnán jövő támadás avagy illetéktelen beavatkozás ellen az utolsóig hűségesen védelmezni mindenkor és minden körülmények között legfőbb és legszentebb köteleességemnek tartandom!

Tisztelt közgyűlés!

Kétségtelen, hogy a hivatalos teendők a legnagyobb mértékben igénybe veendik időmet, de azért nem mondom le a politikáról sem!

Távol fogom ugyan magamat tartani a politikai pártharczoktól, de mint a vármegye első tisztviselője, minden erőm- ből és minden tehetséggel oda fogok törekedni, hogy a vármegye tek. törv. hat. bizottságának minden tagját politikai pártállás, társadalmi osztály, nemzetiségi és valláskülönbség nélkül egy párttá, egy »megyei párttá« tömörítsem, egy olyan párttá, a melynek egyedüli programja egyesült erővel szolgálja a vármegye javát.

Ezek azok, a miket a jövőre nézve

Kitűnő saját termésű borok

141

kaphatók lakásomon üvegezten a következő áron:

	1 liter	0.7 liter	0.5 liter
1. Új (palack nélkül) — — —	frt 32 kr.	frt — kr.	frt — kr.
2. Ó. asztali, n.-várad, fehér	40		
Finom fajborok:			
(palackkal)			
3. Kadarka, vörösbor, ménesi	1	90	65
4. Cabernet, vörösbor — — —	1	10	70
5. Sauvignon, fehér csemegebor	1	20	75
6. Ménesi aszú, vörös — — —	1	2	50

Hogy finom fajboraim a n. é. közönség részére könnyebben hozzáférhetőek legyenek, a 3., 4., 5., 6-os számú fajokból 7-10 és 5-10 literes üvegekben **UJ. POPPER JÓZSEF** ur kereskedésében bizományi raktárt tartok, a hol is a jelzett boraim ugyanazon ár- ban kaphatók, mint nálam.

10 üvegen felül megrendelést házhoz is szállítok. Saját termésű törköly-palinka és cognacomat is áruba bocsátom

Molnár Lajos

Schlauch-tér 18. sz.

Telefonszám: 640.

igérhetek. Hogy ígéreteimet miként sikerülend betartanom, azt önök vannak hivatalva, jogositva, sőt kötelezve megítélni. Elnézést nem kérek!

Ellenkezőleg szigorú, de igazságos ítéletet!

Es én nem félek az ítélettől!

Mert biztosan tudom azt, hogy tetteim gyarlóságát, tudásom fogyatékoságát az igazság varázsa veendi körül!

Azon hő óhajjal zárom szavaimat, hogy a mindenható Isten áldja meg és tartsa meg a vármegyét és annak minden lakosát!!

Debreczen város küldöttsége.

Budapest, márcz. 18.

Debreczenből kétszáz tagu küldöttség érkezett ma a fővárosba, hogy átadják tiltakozó feliratukat a Ház elnökének. A küldöttséget Bakonyi Samu, Benedek János és Rákosi Viktor képviselőkkel élőkön százakra menő közönség fogadta a pályaudvarnál, honnan a József főherceg szállodába vonultak reggelizni. Itt a már korábban feljött debreczeniek csatlakoztak hozzájuk mintegy százan.

Fél tíz órakor zászlósan, hazafias dalokkal, ezernyi néptől kísérvé a parlamenthez vonultak, hol egyenesen a karzaton foglaltak helyet.

Tizenkét órakor fogadta Apponyi a küldöttséget a delegációs teremben, hol megjelentek Bakonyi, Benedek, Rákosi, Szathmári és Visontai képviselők is. A küldöttség nevében Thaly Kálmán beszélt.

Lelkes éljenzés után Apponyi rendkívül szívélyesen válaszolt a küldöttségnek. Debreczen legrégebbi képviselőjétől és a parlament egyik legtiszteltetebb tagjától vette át ugymond a feliratot és azt állásához híven a Ház elé terjeszti. Kellemesen érintette Thaly Kálmán fejtegetése, mely a valóságnak tényleg megfelel: a magyar nép alkotmányos uton keresi igazát. Legyen is ez mindig így. Találjanak megnyugvást abban, hogy az ország ügyei alkotmányosan intézettek el. Viszont önök is várják be alkotmányos nyugalommal a törvényhozás eldöntését és nyugodjanak meg abban.

Hogy öt látogatásukkal megtisztelték, azt nem saját személyére, de közjogi állására vonatkoztatja. Ilyen szellemmel fogadja a hazafias örömmel üdvözöl minden küldöttséget. Isten hozta önöket.

Riadó éljenzés után a küldöttség eltávozott.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 18.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

Az irományok előterjesztése során elnök a szélsőbal éljenzése közben több tiltakozó feliratot mutat be a katonai javaslatok ellen.

Elnök: Jelenti, hogy napirend előtt Gáll Sándor és Gabányi Miklós kérések szót.

A Magyar színház ügye.

Gáll Sándor: A napilapokból ösmert színházi ügyben szólal fel. Szólok egész tárgyilagosan akarja visszatükröztetni a tényállást és ezért felolvassa a napilapoknak jelentéseit a darabra vonatkozólag. A Magyar Színház elfogadta előadásra a Gotterhaltet. Mielőtt kitérték volna előadásra, az illető fórumok, mint a főkapitány és a színeszeti felügyelő mindent elkövettek, hogy a darab ne jöjjön színre. Hivatkoztak az udvarnak ittlétére, sőt azt is mondták, hogy ha az igazgatóság nem adja elő a darabot, megérintik a színháznak a kiadásokat és a remélhető jövedelmet. (Mozgás a szélsőbalon.)

Benedek János: Ejha!

Beöthy Akos: De honnan!

Kubik Béla: Hát a rendelkezési alaptól.

Gáll Sándor: Amde a darab mégis csak színre került. Ekkor a rendőrség esténként összevásárolt egy csomó jegyet, úgy hogy a nézőtérben egy egész sereg detektív ült mindig. Ezután elbeszéli a rendőri beavatkozás és a ruhák lefogolásának történetét. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Beöthy Akos: Ez a jog, törvény, igazság!

Papp Zoltán: Hol a formula!

Kubik Béla: Széll rendszer!

Gáll Sándor: Felolvassa Rudnay főkapitánynak kommunikéját is, melyet ez ügyben kiadott az újságoknak. A rendőrség ez eljárása nem egyéb, mint a jogszokások egyenes arcultítása. (Ugy van! a szélsőbalon.) A Magyar Színház igazgatója, hogy ismét előadhassa a Gotterhaltet, ruhákat akart vásárolni Hecht

zsbárusnál, de az tüzlete tele volt rakva detektívekkel. A Vigszínház rögtön visszakérette kölcsön adott ilyenemű kosztümjeit. (Nagy mozgás a szélsőbalon.)

Benedek János: Széll nyomás.

Gáll Sándor: Mikor pedig újat akartak csináltatni, hozzávaló zsinórt az egész városban nem lehetett kapni se tegnapi, se ma. (Nagy mozgás a szélsőbalon.)

Buzáth Ferencz: Ah! Szükség van a zsinórra.

Rákosi Viktor: Igen, a selyemzsinórra.

Gáll Sándor: Jogi szempontból világítja meg a dolgot. Felolvassa az idevonatkozó törvényszakaszokat. (Zaj a szélsőbalon.)

Papp Zoltán: Így arcul tenni a jogot.

Kubik Béla: Nem dobják ki mindjárt Rudnayt.

Gáll Sándor: Mindezekből csak az tűnik ki, hogy a rendőrség pártpolitikát űzött, s ennek jellemzésére szavakat sem lehet találni, mert ez egyenesen a közszabadság megsértése. (Ugy van! a szélsőbalon.) A közszabadság vezérelte mindig a nemzetet. Es a rendőrség éppen akkor szurta le pengéjével a közszabadságot, amidőn a nemzet az egész országban éppen a közszabadságot ünnepelte. (Mozgás a szélsőbalon.) Az ilyen dolog a nemzet ultima ratiójához fog vezetni. Kérni a miniszterelnököt, volt-e tudomása a dologról és hajlandó-e a sérelmet megtorolni. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Mindent el fog mondani, amit tud ez ügyben. Neki előzetes tudomása nem volt a dologról, ő is a lapokból értesült, de azonnal jelentést tett magának róla. A rendőrség a harmadik előadás után feljelentésre megvizsgálta a ruhákat és miután nem volt rajta olyan bélyegző, mely a kiselejteztet jelezte volna, alapos gyanu alapján foglalta le.

Kubik Béla: Rablás volt az.

Lengyel Zoltán: Hivatalos fosztogatás.

Széll Kálmán: Hecht zsbárus szerződésben áll a Ludovikával a kiselejteztet ruhák megvételére iránt. A gyanu alapos volt, azt meg kellett vizsgálni, ő utasította a rendőrséget, hogy azonnal végezzék el az ügyet és a ruhák már ma reggel visszaadattak Leszkay igazgatónak és beszünttetett az eljárás. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Ez a gyalázat.

Széll Kálmán: Az eset így áll, minden más ehhez fűzött dolog mese. Kijelenti, hogy a közszabadságot megsérteni soha semmiben sem engedi. (Helyeslés jobbról.)

Kubik Béla: Talán még ki is tüntetik érte Rudnayt!

Gáll Sándor: Személyes kérdésben szólal

A „TISZANTUL“ TÁRCZÁJA.

Utirajzok.

A Katolikus Szabad Liceum 1903. márcz. 14-iki estélyén előadta Báthory Ferencz.

Epen egyet ütött az öreg dóm hatalmas órája, midőn gőzparipánk tüsszkölve hagyta el Turku állomását. Nálunk a templomban nem lehet oly nagy csend, mint a milyen itt van a zsfolt kupékban. Könyvébe merült el minden utitársam, hogy szellemi kincseit növelje. Órákig ültem már az egyik szögletben, de még nem hallottam társaimnak hangját. Szinte kellemetlen volt már rám e nagy csend, de hiába várok türelemmel tovább:

»Semmi zaj, az ünnepélyes csendbe
A vonat csak néha füttyentett be.«

Elmerengtem tehát a vidék szépségén, s nem törődtem többé utitársaimmal. Gyorsan haladunk el Tampere és Haapamäki apró tavainál, eltűntek már régen a kőből épített városok és falvak, majd egy magas dombról a Päijänne tó is ezer szépségében feltűnik előttem. Itt e 150 kilométer hosszú tó legészakibb partján fekszik egy kis város, a szép »Iyvaskylä«, amely utazásunk végső pontja leendő. Türelmet vesztve állok már a kupé egyik ablakánál, midőn a kalauz, harsogó hangjával

»Iyvaskylä-t kiált. Alig hagyom el a fából épült állomás udvarát, sajátságos érzés szállja meg lelkemet. Végig mentem három vagy négy utcán is már, de egy élőlényt még nem láttak szemem. Megvallom, hogy midőn Egyiptom homokszivatagjain tevéhaton ülve haladtam a hosszan elvonuló karavánok után, nem éreztem magam oly elhagyatottnak, mint ez egészen fából épült, s mintegy 4000 lakossal bíró kis finn város elhagyott utcáin. Már azt kezdtem hinni, hogy talán valami lakatlan vidékre jutottam, midőn az utca szögletén egy siető ember tűnik fel előttem. Gyorsított léptekkel haladok utána, s megkérdem tőle, hogy vajon mi van most, éjjel-e vagy nappal? Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, ha valaki nálunk kérdezne ilyesmit, azonnal tisztában volnánk a kérdővel, azonban Finnország északi részein, ahol nyáron csupán megszokásból beszélnek éjjelről, ilyen kérdés épen nem lehet feltűnő. »Épen a déli postát hordom ki,« felelt kérdésemre hivatalos hangon. »De hát hová lettek a város lakói?« kérdém tőle tovább egész egykedvűen. »Hát csak nem lophatják az utcán a napot!« felelt kérdésemre hivatalos hangon, mire gyors léptekkel nyomban elrobogott.

Miután megtudtam, hogy mégis nappal van, hozzá fogtam tüstént a látogatáshoz. A »Kyläkirkasto« szerkesztőségébe mentem be először. Aligha láttam még olyan lázas munkát, mint e fából épült földszintes épület apró szobáiban. Miután kijelentettem, hogy magyar,

tehát rokon, s hozzá még becses hirdapjuknak egyetlen magyarországi előfizetője vagyok, örömben még a szomszéd szobában dolgozó kis nyomdász gyerek is megfordítva kezdte szedni a betűket.

Miután megtudták, hogy mintegy 6 hétig Iyvaskylä-ben akarok maradni, egy zenetanárnál ajánlottak lakást, kit, hogy a nagy épületben könnyen megtalálják, a folyton szóló zenét is lelkemre kötötték. Miután elláttak még több jó tanácssal, irodalmi műveiknek tisztelet példányával bocsátottak utnak. Fülemben zenei hangokkal, zsebeimben pedig egy egész könyvtárral lépek be a labirintnak látszó nagy faház kapuján. Végig sétáltam már minden folyosóját, de zenehangot még egyet se hallottam. Már elhatároztam, hogy másfelé fogok lakás után nézni, midőn egy ajtón keresztül, egy gyorsan elhangzó akkordot hallottam. Kitérő hallásom tüstént felismerte az elhangzó »c«-durt. Dobogó, szívvel siettem a nagy ajtó felé. Mivel azonban meg sem voltam benne eléggé bizonyos, hogy csakugyan »c«-dur volt-e vagy pedig a szakácsné ejtette le véletlenül a nagy piszkavasat, jónak láttam kissé tovább hallgatózni. Alig vártam most már két vagy három perczig, megnyílik előttem egy nagy fehér ajtó. Midőn belépek a diszes kis terembe, egész sereg nőt és férfit pillantok meg.

(Vége köv.)

fel. A miniszterelnök a kérdésnek leglényegesebb részére nem nyilatkozott.

Lengyel Zoltán: Mert tudomásával történt.

Széll Kálmán: Ez nem igaz.

Gáll: Ismételtén kijelenti, hogy a rendőrség eljárása merőben ellentétben áll a jogszabásokkal. (Ugy van! az ellenzéken).

Széll Kálmán szólni akar. (Nagy zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Nem hallgatjuk!)

Kubik Béla: Rudnayról beszéljen.

Széll Kálmán: Hangsúlyozza, hogy ő az esetről nem tudott előzőleg semmit. Tisztán rendőri dolog volt az.

Kubik Béla: Ki volt a feljelentő!

Széll: A ruhákon nem volt rajta a kiselejtezett pecsét.

Papp Zoltán: Nem ez a kérdés!

Kubik: A rendőrség hibás volt-e?

Széll: A dolog odaszugorodik össze, helyes volt-e a rendőrség dolga, vagy nem. Erre nézve be fogja várni a további jelentéseket és azután fog intézkedni. (Helyeslés jobbról, zaj a szélsőbalon).

Lengyel Zoltán szót kér.

Elnök: Milyen czímen?

Lengyel Zoltán: Személyes kérdésben. Egy közbeszólását a miniszterelnök kétségbevonta. Rudnay azt mondta Leszkaynak: Menjén szépen haza, felsőbb intézkedésre történt az egész. (Viharos zaj. Széll indulatosan felugrik, hogy válaszoljon. Zajos felkiáltások a szélsőbalon: Most nem beszélhet. Halljuk Lengyelt). Rudnaytól azt kérdezte Leszkay: Elfogadja-e ez ügyben a miniszterelnök? Rudnay felelt: Azonnal elfogadja. (Nagy zaj, mozgás a szélsőbalon. A miniszterelnök ismét feláll, szólan akar, de Lengyel folytatja.) A ruhákat különben még most sem kapta vissza Leszkay. (Nagy zaj a szélsőbalon).

Kubik Béla: Ehez mit szól a jog őre?

Benedek János: Erre válaszoljon.

Széll Kálmán: Kijelenti, hogy bármiként adták elő a tényt Lengyelnek, ő a ruhahistóriáról a lapokból értesült. Rudnay ilyet nem mondhatott. (Nagy zaj a szélsőbalon. Elnök hosszan csejeng.) Ismételtén kijelenti, hogy a dolog úgy áll, mint ő elmondta. Miért nem ment Leszkay hozzá személyesen?

Kubik Béla: Nem mert!

Széll Kálmán: Ez nem áll. Ő mindenkit mindenkor szívesen fogad. Nem volt még reá eset, hogy valakit visszautasított volna. (Helyeslés jobbról. Zaj a szélsőbalon.)

Elnök: Miután Gabányi nem kíván felszólalni, áttérünk a napirendre.

A katonai javaslatok.

Endrey Gyula: Nyolczadik hete vitatkozunk, senkise tudja, mikor lesz vége.

Folczner Jenő: Ha a javaslatokat visszavonják.

Endrey Gyula: A miniszterelnök, aki oly bőbeszédű és ékesszóló máskor, most hallgat és vár, vár...

Rákosi Viktor: Lassan, lassan, lassan...

Endrey Gyula: Csalódik a miniszterelnök, ha azt hiszi, hogy nincsen oly hosszú a világon semmi, aminek vége ne legyen. Az ellenzék ellenállása tovább fog tartani, mintsem gondolják.

Szól a nemzetipártiról, melynek itt kellene harcolnia a függetlenségek sorában a javaslat ellen. De bevont a Lloyd-klubba és szögbe akasztotta elveit. Mi azt hittük, hogy a bevonulás által a nemzeti kívánalmaknak érvényt fog szerezni, de csalódnak.

Ezután a mai obstrukció a jogosultságát fejtegeti. A kormánypártnak sincs joga eltélni, mert a Bánffy-ellenes obstrukciót jogosnak ismerték el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Szeretné tudni, hogy az előadó, Münnich Aurél megmondta-e választóinak, hogy a katonai terheket emelni fogják.

Münnich Aurél: Igenis megmondtam.

Endrey Gyula: No ezt már kétségbevonom.

Münnich Aurél: Felolvassam a program beszédemet?

Endrey Gyula: Bizonyosan magyarul beszélt, nem értették a svábok.

Münnich Aurél: Ep olyan magyarok, mint én.

Endrey Gyula: Szeretné hallani azt a programot, hadd járna legalább az egész or-

szág csudájára azoknak a választóknak, akik a katonai terhek fölemelését tudták, mégis bizalmat, köszönetet szavaztak képviselőjüknek.

Münnich Aurél: Bizza csak ezt a választókra.

Endrey Gyula: Szól azután a mai alkotmányosságról, mely nem egyéb, mint szemfényvesztés. (Zajos ugy van! a szélsőbalon) és nem különb az októberi diplománál.

Szünet.

Szünet után

Endrey Gyula folytatja beszédét.

Biharvámegye közgyűlése.

— Első nap. —

Talán utolsó közdelmét vivta Biharvámegye ősi székházában a törvényhatóság tegnap, az alispán választásánál.

Megelevenedett a régi kép, mikor viczispán választásra gyűltek össze a vármegye urai, hogy olyan vezért válasszanak a megye élére, akihez lelkük, szívük közelebb van, s akibe minden tekintetben a vármegye első emberét akarják látni.

Nemes közdelmet vivott tegnap Biharvámegye törvényhatósága s bár három jelölt körül csoportosultak a bizottsági tagok, még nemes felhevülésükben sem feledkeztek meg az egymás iránti tisztelet és szeretetről.

Ma már ismét egygyé olvadnak az érzelme a vármegye szeretetében s őszinte szível nyújtják az új alispán nehéz feladatának teljesítéséhez azt az őszinte támogatást, amit a tegnapi esküvételénél oly impozánsan felajánlottak.

A megyei közgyűlés első napjának lefolyása a következő volt:

Beöthy László főispán elnökölt.

Mintegy 500 törvényhatósági bizottsági tag jelent meg; természetesen, hogy ily nagy tömeget nem fogadhatott be a vármegye székháza s így a szomszédos kis terem is egészen megtelt törvényhatósági tagokkal, sőt a lépcsőház is tömve volt.

Délután 9 órakor **Beöthy László** főispán megjelenése szakította meg az óriási zajt. Rövid szavakkal megnyitotta a megyei közgyűlést.

Szunyogh Péter emlékezete.

Baranyi András tb. főjegyző felolvasta a hely, alispán időszakos jelentését, melynek bevezető része kegyeletesen emlékezik meg b. e. **Szunyogh Péter** elhunytáról. A jelentésnek ez a része a következő:

Tekintetes közgyűlés!

Szunyogh Péter, ki immár a temetőben pihen, akit mélységes gyászszal sirat a vármegye minden egyes lakosa, élete tejében orozva támadta meg a mindent lebíró halál.

Méltán öltött gyászt érette nem csak szűkebb körű családja, hanem szívéhez kötött nagy családja: Biharország népe is.

Mint ezen vármegye szülöttje, tanulmányainak befejezése után az 1877. évben a vármegye szolgálatába lépett és kiváló működésével megérdemelt gyors előhaladás után nagy nevű elődje **Beöthy Andor** lemondásakor a vármegye közönsége 1893. év december havában nagy lelkesedéssel és egyhangulag a vármegye alispáni székébe ültette, ezen egyhangú választással kifejezésre jutott, hogy a vármegye méltányolta a komoly tehetséget, a becsületes jellemet és a kitartó szorgalmat.

A jelentős és díszes pozíciója alispáni székben közel egy évtizeden át teljesített működésével teljesen megfelelt a hozzája fűzött várakozásnak és beváltotta azon reményeket, a melyeket a vármegye közönsége tevékenységébe és fényes tehetségébe helyezett.

A köztisztviselői működésének az ideális önzetlenség volt rugója és egyetlen érdek vezérelte: a vármegye érdeke.

Egész működését erős érzelme, eleven szelleme, lovagias, férfias nyíltsága és aranytiszta szíve jellemezte.

Páratlan szorgalmának és lelkiismeretességének feltűnést és hivatkozást nem kereső buzgó kötelesség teljesítésének, fáradtságot és csüggedést nem ismerő munkásságának eredménye az, hogy Biharvámegye az ország törvényhatóságai között mindenkor megállotta helyét.

Minden tettében, minden gondolatában és ő zésében egy jó és igaz ember nyilatkozott meg, szerette a vármegyét s annak minden egyes fiát, osztály, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül és a közügyet hiven buzgón és mellék tekinteteket nem ismerve szolgálta.

A közigazgatás minden ágának a legapróbb részletekig menő alapos ismeretével és erélylyel kormányozta a vármegyét, a tisztikarnak atyai jószágú, mégis szigorú főnöke volt, megbecsülte, jutalmazta és kitüntette a munkát, mert maga is a munka embere volt.

Törhetlen tekintélyét és nagy befolyását mindig az igazság győzelmére és a közérdek előmozdítására használta fel.

A közéletben szerénységével és mindenkit lebilincselő modorával nagyabecült és ritka népszerűségű alakjává vált a társadalomnak.

Egész szereplésével, életének minden egyes cselekedetével jogsáá tette azon reményt, hogy mint a vármegye és társadalom egyik legkiválóbb vezéralakja, életének további folyamata után nagy szolgálatot fog tenni a közügyeknek.

Az isteni Gondviselés kifürkészhetlen rendelése azonban másképp határozott és kiszólitotta közülünk azon férfit, kinek neve és emléke örökké fog élni szívünkben és a vármegye történetében.

A vármegye lakosságának részvéte szeretett hű fiának halála felett impozáns módon nyilvánult meg. Temetésén a bizottsági tagok, az összes községek és azok képviselőtestületei, a tisztviselői kar, amely jószágát és atyai tanácsát annyiszor vette igénybe, csaknem kivétel nélkül jelen voltak.

Meg vagyok győződve arról, hogy a tek. közgyűlés érzésével találkozom, midőn indítványozom, hogy a vármegye közönsége Szunyogh Péter elvülhetlen érdemeit jegyzőkönyvében örökítse meg és hálás elismerését szolgálatáért, valamint igaz mély részvétét elhunyt felett hozza családjának tudomására.

Felemlíti még az időszakos jelentés b. e. **Szabó József**, valamint **Fassie Tódor** törvényhatósági tagok halálát. Ezután rátér a hely. alispán jelentése a közigazgatás rendes menetében az utóbbi közgyűlés óta előfordult ügyekre, amelyeket már közöltünk.

Beöthy László főispán hirdette ki ezután a törvényhatóság határozatát a következő kegyeletos beszéddel:

Tekintetes közgyűlés!

A legmélyebb, legőszintébb, s még most is a legélelnebben érzett fájdalom hatása alatt mondom ki a tekintetes közgyűlés határozatát, mely szerint: Biharvámegye közönsége, mint egy ember gyászolja szeretett, nagyérdemű alispánjának Szunyogh Péternek elhunytát, s elhatározta, hogy emléket, érdemeit a vármegye jegyzőkönyvében megörökíti.

Ez a határozat, tekintetes közgyűlés, nem a mi számunkra hozott, mert közöttünk, kik vele együtt szolgáltunk, együtt működöttünk, kik vele együtt éltünk, s őt mindannyian közelről ismertük: közöttünk az ő kedves emlékének fenmaradását biztosítani nem e jegyzőkönyv lesz hivatva; biztosítja azt a benső, meleg szeretet, melylyel őt életében körülvettük, biztosítja a kegyeletteljes tisztelet, melylyel reá haló porában is mindannyian gondolunk.

Es e határozat nem is a mai vármegyének szól; mert a vármegye életében az ő emléket alkotásai fogják fentartani; hanem szól ez a jövő nemzedéknek, mert az ő magasatos alakja, mocsoktalan szintiszta jelleme, lovagias-

sággal párosult mindenkivel szemben egyaránt, lekötő nyájas szeretetreméltósága, valamint az igazság rovására megalkuvást nem ismerő határozottsága: egyenkint is mind méltók arra, hogy követendő példának állítsuk oda az utókor számára.

Legyen a bizottság jegyzőkönyvének azon lapja, ahol az ő emléke és érdemei vannak feljegyezve, egy eleven forrás, melyből okulást és tanulságot meríthet mindenki, hogy kell a közügyeket teljes önzetlenséggel szolgálni; hogy kell előljárni a kötelesség teljesítésében és nem keresni, sőt félrevonulni a megérdemelt elismerés és ezzel járó tisztelet elől, félrevonulni úgy, hogy az őt környező általános osztatlan tisztelet és szeretet csak mozdulatlan holttesténél — koporsója mellett volt képes egész nagyságában megnyilatkozni.

A közgyűlés elhatározza, hogy részvétirtát a család tagjaival is közölni fogja.

Végül megemlékezett a főispán néhai Szabó József és Fassie Tódor elhunytáról.

A közgyűlés az alispán jelentését tudomásul vette.

Az igazoló választmány előterjesztést tett a múlt közgyűlés óta megválasztott megyei bizottsági tagok választásáról. — Tudomásul vették.

Az alispán választása.

Elnök főispán ezután felhívta a közgyűlést a megfresedett alispáni szék betöltésére.

Óriási Eljen Miskolczi kiállítások hangzottak fel a teremben a főispán szavaira, s a főispán is csak percek múlva tudta tovább fűzni szavait. A kijelölt választmányt saját elnöke alatt Radnay Farkas, gr. Tisza István, Zigre Miklós kinevezett; Lovassy Ferenc, id. Markovits Károly, Cziffra Gerő választott tagokból alakította meg s a közgyűlést felfüggesztette.

Amíg a kijelölt bizottság visszavonult, óriási zaj keletkezett a teremben; a kik még úgy vélték, hogy lehet valakit kapacitálni, megkísérelték ezt, de meddő munka volt, mert már mindenkinek meg volt az elhatározása.

A Miskolczi-párt a főbejáratnál csoportosult s éljenezést adni jelöltje iránti szeretetűnek.

A szavazás.

Mintegy 10 perc múlva megjelent a teremben dr. Beöthy László főispán, hogy a jelölés eredményét kihirdesse.

Beöthy László főispán a szavazás küldöttségét a következőleg alakította meg: elnök Vidovich György, tagok: Markovits Antal, és Sniakay Lajos, jegyző Keszthely Zoltán.

Ezután kihirdette a főispán, hogy a pályázatok beérkezése sorrendjében jelölte a választmány az alispáni állásra:

Dr. Beöthy Pál,
Dr. Miskolczi Ferenc és
Fráter Barna főszolgabírókat.

Minden név elhangzása után kitört az éljen, de különösen dr. Miskolczi Ferenc nevének említésekor nyilatkozott meg a többség.

A főispán elrendelte a szavazást.

Az első helyen vette kezdetét a szavazás.

A pártok nem bíztak egymásban, mert egy-egy név elhangzása után, ha azt hallották, hogy nem az ő szava ize szerint szavazott, kitört a: lássuk! s nem lehetett tovább szavazni, amíg az illető vagy saját erejéből, vagy pártja segítségével s nem tudott kapaszkodni vagy egy székre, vagy pár jó embereinek a hátára. Természetesen, hogy minden ilyen szavazás után a színről-színre látott szavazót hosszan megöljenezték.

Délután egy óra elmúlt, amikor konstalták, hogy bár a legtöbb szavazatot kapta dr. Miskolczi Ferenc, abszolot többséget még sem kapott.

Ekkor volt a szavazatok számaránya a következő:

Dr. Miskolczi Ferenc 223,
Fráter Barna 133,
Dr. Beöthy Pál 112.

A pótszavazásnál alig 18 megyebizottsági tag szavazott le s ezután az első szavazás eredménye a következő:

Dr. Miskolczi Ferenc 233,
Fráter Barna 138,
Dr. Beöthy Pál 116.

tehát az első szavazásnál összesen 487 szavazat lett leadva.

Szavaztak a következők.

Miskolczi Ferenczre szavaztak: Bátor György, Balogh Lajos, Balogh Mihály (Szalonta), Balogh Ambrus, Balogh Tihamér, Balogh Kálmán, Baranyi Gábor, Bartos Gábor, Barthos Adorján, Beck Ignác, Beliczay Elek, Benesik Sándor, Benedek László Benitz István, Beöthy Attila, Beöthy Dávid, Bereczky Géza, Berger Gyula, Bérczy Imre, Biczó János, Bige György, Bika János, Biró László, Biró Adám, Bölöny József, Böhm György, Radó Bertalan, Boudár Ferencz, Beck Henrik, Bór Aron, Borus Elemér, Balogh János, Böszörményi Lajos, Bróda Kálmán, dr. Bruder Ferencz, dr. Cziffra Kálmán, Csathó László, Csiumpe Tivadar, Csorvássy István, Dobó Imre, Drágány József, Drágán Sándor, Ertsey Dezső, Ertsey Zsigmond, Ertsey Péter, Eder Géza, dr. Fássy Lajos, Fehér Nándor, Feiler József, Fekete Sándor, Fényes Akos, Fényes Endre, Filip Sándor, Filip Tódor, Fleischer Ignác, Fodor László, Friedmann Benő, Fried Ignác, Gavra Sándor, Gáspár Dániel, Gerlán János, Glüch Mór, Grósz Zsigmond (Hosszuhát), Grósz Ignác, Grünner József, Guba József, Gyémánt Mihály, Győry Géza, Hajós Izsó, dr. Halász Elemér, Hamray Ferencz, Hanák Sándor, Hirschmann Konrad, Hoffmann Henrik, Hollóssy Gyula, Hornyánszky Pál, Horváth Endre, Horváth József, Jakab Lipót, Juricskay Dezső, Juricskay Akos, Juricskay Zoltán, Juricskay Vid, Kalas István, Kabdebó Sándor, Kenyeres Zsigmond, Kernáts János, Keszthelyi Sándor, Kiss Elek, Klein Károly, Kleszner Vilmos, Klobusitzky Géza, Kollarszky István, Korda Andor, Kocsis József, Kovács József, dr. Kovács Jenő, Kovács András, Körner József, Kőszeghy Imre, Középpessy Kálmán, Kopasz István, Kocsis Béla, Korom József, dr. Lázár Aurél, Lakatos Antal, Lakatos Ede, Lakos Lajos, dr. Lencsermann Lipót, Léderer Manó, Léderer Márton, Lévy Mihály, Lichtmann József, Lichtmann Menyhért, Lungu Gábor, Mandel Albert, Makay János, Mangra János, Marjay Ferencz, Marjay Péter, Matolcsi Imre, Márton István, Mezey Odön, Mihucz Sándor, Militzer Lévi, Molnár József, Molnár Béla, ifj. Mórócz Pál, T. Nagy Gyula, Nagy János, Nagy Márton, Nagy Lajos, Nádudvary Lajos, Noszlopy Gyula, Opris József, Olasz Elemér, Ormay József, Örley Kálmán, Ötvös Béla, Ötvös Gyula, Osváth Lajos, Poynár János, Pallady Viktor, Papp József, Papp Imre, Petrovits Ferencz, dr. Péchy Károly, dr. Poynár Miklós, K. Polgár József, Pollák János, Popescu Mihály, Popovits György, id. Puskár Dávid, Puskás Lajos, Pallay Lajos, Rednik Gábor, Réti Sándor, Richter Jenő, Rigó Ferencz, Rigó Lajos, Róth Albert, Rózman István, Rozemberszky Gyula, Richter Gyula, dr. Sámson Márton, Sárközy Lajos, Somogyi Ferencz, Somogyi Béla, Steiner Sámuel, Sternberg László, Sternthal Arthur, Schvarecz Ignác, Schvarecz Márton, Schvarecz Jakab (Bajj), Schvarecz Jakab (Elesd), Schvarecz Ferencz (Homorog), Schvarecz Ferencz (Komádi), Schvarecz Miksa, Schvarecz Gyula, Z. Szabó János, Szabó József, Szabó János, Szathmáry Sándor, Szathmáry Mihály, Széchényi Jenő, Szfurel György, Szigeti Elek, Szikszay Lajos, Szőke József, Szunyogh Szabolcs, T. Turay Ignác, Tárnok Márton, Telegdy József, Teakei István, Tokay Elek, Torda Ferencz, Tóth István, Tóth György, Tóth János, Tóth Lajos, Tóth Mihály, ifj. Ullmann Izidor, Vaday Ignác, id. Varga Károly, Vargha Lajos, Vass László, Vattay Gyula, Weinberger Lajos, Venter Gábor, Verner Kálmán, Vécsey Lóránd, Vécsey Pál, Wangenheim Gyula, Weisz Jakab, Veiterschütz János, Wertheimstein Alfréd, dr. Wertheimstein Henrich, Zathureczky István, Zathureczky Albert, ifj. gróf Zichy Odön, Zigre Miklós.

Fráter Barnára szavaztak: ifj. Árva József, Balkó József, Balassa István, Bányai László, Benedek Mátyás, Bernáth István, Bernáth Lajos, Bieber József, Bisztereczky István, Bleier Lajos, dr. Blancz Manó, dr. Buday József, Buday Géza, Bu-

janovics Béla, Buzi Ferencz, Csapó Dezső, Dely Imre, Diósi Izrael, Ehrenfeld Mór, Elek István, Erős Zoltán, Farkas Sie, Fazekas Bálint, Fándly József, Feldmann Ignác, Fleischer Jakab, dr. Fráter Imre, Fráter Vincze, Fráter Béla, Fráter Akos, Fráter Zoltán, Fráter Kálmán, Futó József, Füredy László, Gellért Ignác, Glück Adolf, Györffy László, Habókay József, Herczegh Sándor, Jakab Mór, Jakab József, Jakab Rezső, dr. Karsch Lollion, Katona János, Kenéz Sándor, Király Béla, Király Károly, Kis Miklós, Klósz Lajos, Kocsár Arpád, Kolling György, Kovács Gyula, Kovásznay Marcell, Köppel Károly, Körfy Ferencz, Körössy Sándor, Lakatos János, Leszkay Gyula, Leitgeb Imre, Leszkay János, Lichtschein Márton, Lovass Sándor, Lovass Károly, Lovass István, Leelössy István, Magyar Bálint, Magyary Miklós, Mártonffy Gyula, Mártonffy Dezső, Mártonffy Bogdán, Mezey József, Miskolczi Hugó, Nadányi Károly, Nyisztor Demeter, id. Nadányi Miklós, Nadányi Jenő, ifj. Nadányi Miklós, Nadányi Pál, Nagy Dániel, Nagy Ferencz, Nagy István, Olasz József, Oláh Károly, Ötvös Károly, M. Papp József, Penkert Mihály, Racsek János, Rác Béla, Róth József, Satory Dezső, Sebes Gyula, Sebestyén Lajos, Somogyi Géza, dr. Steinberger Ferencz, Szőke Sámuel, Számmeli Barna, Szép Sámuel, Schauschek Gábor, Schreiber Izidor, dr. Szabó József (Derecske), Szabó József (Báránd), Szentiványi László, Széles József, Szilassy Ottó, Szilágyi Jenő, Szilágyi Keve, Szilágyi József, Sztankovits Béni, Szücs Gábor, Szücs Ödön, Szőke Sámuel, Tatár József, F. Tóth Ferencz, Török Endre, Vajna János, Vajna József, Váry András, Vertán Zoltán, Végh Vincze, Végh József, Vértesy Mór, Vincze Béla, Zákány Lajos, Zsigó Endre.

Dr. Beöthy Pálra szavaztak: Alacs Károly, Amáci György, Barta Ferencz, Bakats Béla, Balázsházy István, Balogh Elemér, Baranyi Zsigmond, Baranyi András, Barna Péter, Barthos Elemér, Beöthy Odön, Beöthy Lajos, Berger Jakab, Bieliczky Vilmos, Bleyer Miksa, Boicz Konstantin, Bööny Menyhért, Bujdosó Sándor, Czeglédy Imre, Csanak Jenő, Csanády Jenő, Csányi Imre, Csomák János, Dányi László, Dávidházy Gyula, Ernszt Péter, Fetsner Antal, Filotás Kálmán, Fodor Gyula, Gáll János, Geiringer Mátyás, Gencz József, Gólya János, Grünner Simon, Gyöngyössy István (Saáp), Hegyesi Márton, Hranyczky Károly, Hutiray Ferencz, Jancsó Dezső, Jelencsik István, Jerzsák István, Jezerniczky Dénes, Jancsó Károly, Kathó Ferencz, Kelemen József, Kerekes Gyula, Keszthelyi Zoltán, Kiss Gyula, Kiss Zsigmond, Klobusitzky Béla, Klobusitzky László, Klobusitzky Tibor, Kohn László, gr. Kornis Károly, Kovács Győző, Kiss József, Kubányi Kálmán, Krausz Samu, Kulcsár Imre, Lévi Gyula, Lichtschein Márton, Lovassy Ferencz, Lovász Sándor, Lukács Géza, Lövy Mór, Lévy Albert, Mann Mór, id. Markovics Károly, Markovics Antal, dr. Márkus László, Mezey Márton, ifj. Markovits Károly, Mózes Imre, Nagy György, Nagy Imre, Nagy P. István, Nyisztor Alajos, Pakala Tamás, Papp Sándor, Rézman Márton, Roxin Miklós, Roxin János, Roxin György (Tenke), Roxin György (Nagyvárad), Solez Gábor, Schvarecz Bertalan, Schvarecz Gyula, dr. Szánthó Jakab, Székelyhidi Károly, Szurka Elek, Szőke Sándor, Szöllösy Ferencz, Szunyogh Zoltán, Szunyogh Lóránd, Takács Ferencz, Tar István, Tar Gábor, gr. Tisza István, gr. Tisza Kálmán, Toperczer Gyula, Tóth Albert, Udvarhelyi Béla, Ujházy Antal, Vajna Imre, Vaska Miklós, b. Vildburg Aladár, Zakar István dr. Zsilinszky Endre.

A pótszavazásnál szavaztak: dr. Miskolczyra Bay Nándor, Barna Péter, Bleyer Jenő, Altmann Ignác, dr. Duma Flórián, Mayr Gyula, Korczis Vazul, Roxin József, Kovács Gábor.

Fráter Barnára: Balázsházy Iván, Nagy Zoltán, Sárossy Károly, Dobozy Kálmán, Mórócz Ernő;

Dr. Beöthy Pálra: Bügler Vilmos, Balogh Ferencz, Aron Salamon.

Az új szavazás.

Mivel az abszolot többséget így egyik jelölt sem nyerte el, teljesen új szavazást rendelt el a főispán dr. Miskolczi F. és Fráter Barna jelöltek között.

Délután 2 óra már elmúlt, mikor véget ért a második szavazás.

Itt már arról volt szó, hogy a bukott dr. Beöthy-párt szavazói hova oszlanak meg.

Sokan már eltávoztak, különösen akik le voltak kötve szavukkal.

A második szavazásnál kevesebb szavazat lett leadva ebből folyólag, természetesen Mikor fullasztó gőzben befejezték a szavazást, már tudták az eredményt.

Miskolczi Ferencz alispán.

Beöthy László főispán kihirdette az eredményt, a következőkben: beadtak összesen 447 szavazatot s ebből kapott

Dr. Miskolczi Ferencz 282,
Fráter Barna 165

szavazatot s így dr. Miskolczi Ferencz 117 szavazattal Biharvármegye alispánjának meg lett választva.

Perczekig tartott a dörgő éljenzés, míg a főispán szóhoz jutott.

Elnöklő főispán a törvényhatóság határozatát tekintve, indítványozza, hogy a régi szokáshoz híven, a megválasztott új alispánt küldöttség útján hívják meg a törvényhatóság elé. A küldöttség elnökekül Nadányi Miklóst, tagokul gr. Tisza Istvánt és Szunyogh Szabolcsot kérte fel s megjelenéséig a közgyűlést beakasztotta.

Míg a közgyűlés kiküldöttei az új alispánért mentek, megjelent a teremben Papp János volt megyei főjegyző, jelenleg m.-csékei képviselő, akit tisztelettel éljenzéssel fogadtak. A kis terem ajtajában csakhamar megjelent az új alispán alakja. Tomboló éljenzéssel fogadták.

Beöthy László főispán a következő beszéddel üdvözölte az új alispánt:

Tekintetes főszolgabíró ur!

A vármegye törvényhatósági bizottsága a végbement választás során úgy határozott, hogy tekintetes Főszolgabíró urat ülteti a vármegye megüresedett alispáni székébe.

Midőn ezen határozatot tekintetes Főszolgabíró urral közlöm és midőn a vármegye pecsétjét tekintetes Alispán urnak átadom: a magam részéről is melegen üdvözölöm diszes, új állásában s teszem ezt azon hitemnek adva kifejezést, hogy tekintetes Alispán ur jövő működése igazolni fogja azon bizalmat, mely személye iránt most megnyilatkozott. (Éljenzés.)

Jogom van ezt hinni: mert ismerem tekintetes Alispán ur egyéniségét, ismerem a vármegye szolgálatában hosszú éveken át, általános elismerés mellett folytatott közhasznú tevékenységét, nemes ambícióját, mely munkakedvét és munka erejét azon mértékben fogja fokozni, amint ezt új állásával járó kiterjedtebb munkakörének kifogástalan betöltése igényelni fogja.

Nem könnyű a feladat, melynek megoldása tekintetes Alispán urra vár, nem könnyű, — de nem is oly nehéz.

Mert elődjének nyomdoka kijelölte az irányt, melyen haladva tekintetes Alispán ur bizton számíthat a vármegye törvényhatósági bizottságának odaadó, hathatós támogatására, már pedig ezen támogatás és az abból fakadó teljes egyetértés biztosítja jövőre is a vármegye békés, nyugodt igazgatását: biztosítja ennek folyamánaként azt, mely mindnyájunk előtt kell hogy közös cél legyen: — a vármegye ügyeinek minden téren való sikeres előrevitelét. (Zajos éljenzés.)

Ezt reményem én tekintetes Alispán ur működésétől, ezen reményben ismételt üdvözölöm s felkérem a hivatalos eskü letételére.

E pillanatban megjelent a kisterem bejáratánál Biharvármegye ősi lobogója, amely annyi restaurációt, hazafias küzdelmet látott az ősi székhez nagytermében.

Csak természetes, hogy riadó éljenzés között bomlott ki ez a zászló.

Az asztaloknál közel levők előre toltak, a távolabb levők székekre álltak, hogy lássák az új alispánt.

Az éljenek lecsillapultával dr. Miskolczi Ferencz alispán köszönő és egyben program-

beszédet mondott az eskü letétele után. A beszédet lapunk élén közöljük.

Dr. Beöthy László főispán indítványozta, hogy az alispán beszédét a vármegye jegyzőkönyvébe iktassa s egyben kijelenti, hogy a megyegyűlés többi tárgyai holnap kerülnek elintézésre.

UJDONSAGOK.

Beköszöntött hivatalosan a tavasz.

Két nevezetes névnap következett most egymásután. Tegnap volt a Sándorok napja, ma pedig beköszöntött József, a mi igen nevezetes dátum, jelentvén bimbó fakadását, a várva-várt kedves tavasz megérkezését. Bár már régebb idő óta hallottuk a kishid-főnél leánykák kedvesen csengő hangját, mikor felénk mosolyogva kínálták az ibolyacsokrot, a tavasz mégis csak ma köszönt be hivatalosan, ma jelennek meg V alakban a darvak s viszont látjuk kedves csicseregő fecskéinket is.

Ma van a legmagyarabb főherceg, József fgg., a honvédség főparancsnokának névnapja, mely alkalomból a nagyváradi 37-ik gyalogezred tisztikara fényes díszbédét tart az étkezdében, lévén József főherceg a 37-ik gy. e. parancsnoka.

TAJÉKOZTATO.

Márczius 22. A Biharvármegyei és Nagyváradi Nőegylet közgyűlése.

Márcz. 22. A hegyközség közgyűlése d. e. 11 órakor a városházán.

Márcz. 22. A kath. főgymnázium ifjuságának matinéja d. e. 11 órakor.

Márcz. 22. Az ügyvédi kamara közgyűlése d. e. 10 órakor a városháza nagytermében.

Márcz. 22. A zeneistola hangversenye d. u. 8 órakor a közs. polgári fiúiskolában.

Márczius 27. A gyermekmenhely építése ügyében árlejtés a városházán d. e. 12 órakor.

Márcz. 29. Kath. Szabad Liceum előadása.

Apr. 18. Kath. Szabad Liceum záróünnepélye.

* Ünnepelet püspök. Firczak Gyula munkácsi püspököt, valóságos belső titkos tanácsossá kinevezetése alkalmából Ungvármegye és Ungvár város közönsége lelkesen ünnepelte. E hó 13-án a város közönsége fátylasmenettel tisztelte meg a kitüntetett püspököt, 15-én pedig a vármegye törvényhatósága nevében számos tagból álló küldöttség tisztelettel nála Lőrincz alispán vezetése alatt. Az ungvári helyőrség tisztikara Mipzayk tábornok vezetése mellett szintén testületileg tisztelt a püspököt.

* Királyi kitüntetések. O Felső dr. Finácz Ernő budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárnak a harmadosztályú vas-korona-rendet, dr. Flapp János parenzopolai, és dr. Doppelbauer Ferencz linzi püspököknek a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

* Gyűlés a pesti diákok fogadtatása ügyében. Ma délután 3 órakor fog ülésezni a városházán a kiküldött bizottság, mely az április 3-án Nagyváradra érkező budapesti német-utcai polgári iskolai tanulók fogadtatása, elhelyezése és ellátása tárgyában fog intézkedni.

* A főgymnáziumi igazgató névnapja. Novotny Sándor Alfonz, a premontrei főgymnázium kiváló, általános tiszteletnek örvendő igazgatója tegnap ünnepelte névnapját, mely alkalomból rendtársai, növendékei s a város előkelőségei előrasztották jókívánataikkal.

* A közegészségügyi szakbizottság ülése. Nagyvárad város közegészségügyi szakbizottsága holnap, pénteken délután 5 órakor a városháza termében Bordé Ferencz főjegyző

helyettes elnöklete alatt ülést tart a következő két tárgyban: 1. A mérnöki hivatal által a vízmedenczék tisztítása tárgyában beadott jelentésére véleményadás. 2. Kanyaró járvány végett intézkedés.

* Fodrászok gyűlése. A fodrász iparosok és segédek ma, csütörtök este 8 órakor a városi tűzoltó laktanya (Kert-utca) nagytermében tartják meg alakuló közgyűlésüket, melyre a szervező bizottság ez uton is meghívja a szaktársakat.

* Iparosok figyelmébe. A nagyszabeni 22. és a temesvári 21. katonai helyőrségi kórház parancsnoksága különböző fehérművek és összesen mintegy 700 pár papucs szállítására pályázatot hirdet. A pályázatra vonatkozó feltételek a keresk. és iparkamarai irodában tekinthetők meg.

* Bérkocsisok mozgalma. Több bérkocsitulajdonos felhívást bocsátott ki társaikhoz, hogy szombaton délután fél 5 órakor a tűzoltólaktanyában tartandó értekezleten minél számosságban jelenjenek meg. A gyűlés egyedüli tárgya lesz a bérkocsitulajdonosok és az ipartársulat közti létező feszült viszony tárgyalása. Ugyanis a bérkocsitulajdonosok nagy része nincs megelégedve az ipartársulat működésével s azt tartják, hogy a társulat, mely különben arra lenne hivatva, hogy tagjainak érdekeit megvédje, ellenkezőleg cselekszik, s tagjai helyzetének egyenes megrontására törekszik.

* Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. 158

Tavaszi ujdonságok megérkeztek

Roth M. utóda

kalap és uri divat üzletébe.

Férfi, női, gyermek cipők, férfi és fiú kalapok nagy választékban.

Színes és fehér ingekben nagy raktár és méret után is készíthetők. 192.

* Élıkerítés. Kinek olcsó, örökös és teljesen áthatlan kerítésre szüksége van, azt csak Gleditschia (koronatóvis, krisztustóvis vagy tuskás lepényfa) csemetékéből készítheti legbiztosabban. Nagyobb és kisebb birtokok, hegy-községek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb. stb., a legolcsóbban úgy keríthetők körül, hogy teljesen kulcsal zárhatók. Ezer csemete elegendő kétszáz méter kerítéshez. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útlatási utasítás mellékeltetik. Színes fénynyomatu díszes árjegyzékeket bárkinek ingyen és bérmentve küld az »Érmelléki első szőlőoltvány-telep«, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét. 858.

* Az Amerikai Aruház üzletnagytárs és építkezés végett a teljes rőfös és rövidáru raktárát a Kalenda-féle üzlet helyiségbe Szt. László tér helyezte át, márczius 12-ig. A hol most a lehető legolcsóbban lehet vásárolni. 221

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Osülırtök: Csepürágók. (Nyáray Antal vendégfellepte.)

Pénteken: Casanova. (Nyáray Antal vendégfellepte.)

Uff király. A régi kedves operett kitritette a színházat. Alig lézengett néhány néző, a bérlőkön kívül más alig is akadt. E kevés közt azonban kerültek néhányan, a kik saját-

ságos passzióval egész este püsszegték, boszszantván vele a jóízű közönséget. Mert bizony az előadók a püsszegésre rá nem szolgáltak, hiszen akadt, a ki beteg is játszott; a püsszegés tehát nem szólhatott másnak, mint a néhány püsszegőnek kölcsönösen. Rédei Szidi, Amon Margit, Pogány Janka csak dicséretet érdemelnek, éppugy Szathmáry és Dési komikus alakítása is. **Bérczi Gyula** Uff király szerepében ötletesen és ügyesen játszott; különösen a végrendeletet igen jól szórkesztette össze. Mindössze egyet jegyzünk meg. **Bérczi** volt szives a színházi kritikusok részére alapítványt tenni, hogy évente 365 napra kéjutazásra menjenek. Nos hát néha mi is hajlandók vagyunk kisebbszertű alapítványt tenni abból a célból, hogy egyik-másik színész, néha **Bérczi** is, kéjutazásra menjenek a színpadról akár a bodegába is, csekély három órára, este fél nyolcztól fél 11-ig.

Nyárai Antal Nagyváradon. Régi kedves ismerőst üdvözlöl ma és holnap a Szigligeti-színház. Az igazgatónak sikerült két vendégszereplésre megnyernie társulatunk volt kiváló tagját, **Nyárai** Antalt, a ki jelenleg tudvalevőleg a Népszínház ünnepelt művésze. A kitűnő vendég művész ma a **Csepürágókban**, holnap pedig **Casonovában** lép fel. Az elsőt Nagyváradon ő segítette tavaly fényes sikerre, a másodikkal pedig az idén ő biztosította Budapesten a sikert, melyet a szerzők nem tudtak biztosítani.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 181.

Bérlet 159 sz.

Ma csütörtökön, 1903. márczius 19-én:

Csepürágók.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr., Támlaszék, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap pénteken, márczius 20-án:

Casonova.

Operette.

Igazságszolgáltatás.

Zsaroló szólósgazda.

Földes Miksa több társával 2000 oltott szőlő tőkét rendelt **Nagy Gábornak** ország-szerte ismert kitűnő nagykatái szőlőtelepéről. A tőkék már késő tavasszal érkeztek és a gazdák sehogy sem voltak megelégedve a szőlő tőkék minőségével, de azért csak elültették. **Földes Miksa** azonban levelet írt **Nagy Gábornak**, a melyben erős hangon követelte, hogy a használhatatlantőkék árát küldje vissza. **Nagy Gábor** azt válaszolta, hogy küldjék vissza a hasznavehetetlen tőkéket.

Földes erre fenyegetőzni kezdett, hogy ha

nem fizeti vissza **Nagy Gábor** a tőkék árát, majd megmutatja ő, hogy senki sem fog az ő telepéről szőlő tőkét vásárolni.

E levelek alapján zsarolásért feljelentette **Nagy Gábor** **Földes Miksát** a törvényszéken.

Tegnap tárgyaltak ez ügyben a törvényszék büntető tanácsa előtt.

Földes Miksát dr. **Várad** Odön védelmezte.

A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével 50 korona pénzbüntetéssel sújtotta **Földes Miksát** zsarolás vétségéért.

Ítélet a Dénes—Moskovits párbajban.

Köztudomású volt annak idején az a kínos incidens, a mely **Deutsch K. Ignác** és **Moskovits Mór** között történt.

A **Müller-féle** czukrászdában kártyázás közben szóváltás fejlődött közöttük, amely azal végződött, hogy ifj. **Moskovits Mór** tettleg inzultálta **Deutsch Ignác**ot. Erre **Deutsch Ignác** provokálta **Moskovits**ot, de a segédek többszöri tárgyalás után addig-addig halasztották, míg **Deutsch** fia **Dénes Sándor** egy sértő levélben vonta kérdőre ifj. **Moskovits Mór**t az atyján ejtett sérelmekért. E sértő levél adott okot arra, hogy ifj. **Moskovits Mór** provokálta **Dénes Sándor**t. A párbaj segédek ellenezték becsületbírószág alakítását, de a lehető legenyhébb feltételeket állapították meg. A párbajban ifj. **Moskovits Mór** jelentéktelen karczólást szenvedett.

A tegnapi tárgyaláson megjelentek ifj. **Moskovits Mór** és **Dénes Sándor**, a kiket párbaj vétségével vádol a kir. ügyészség és a **Dénes Sándor** segédei **Zilahy János** és **Veiszlovits Gyula**.

A kir. törvényszék a vádlottak kihallgatása, dr. **Gálthy Balint** kir. ügyész vádbeszéde és a vádlottak védelmének meghallgatása után párbaj vétségéért **Dénes Sándor**t 21 napi, ifj. **Moskovits Mór**t pedig 14 napi államfogházra ítélte. A segédeket pedig felmentette. Az ügyész szigorítás miatt, a vádlottak pedig a büntetés nagysága miatt felebbezték.

NYILTTER.

Köszönetnyilvánítás.

Néhány felejthetetlen gyermekünknek Jelennek tegnap délelőtt történt végítzességére alkalmával köszönetet mondunk a nagyvárad radi kath. prem. rendű főgymnasium tekintetes tanári testületének azon nemes cselekedetért, hogy az intézet egy gyenge virágának lehullását részvétellel kísérte, köszönetet mondunk iskolatársainak, kik barátjúnak és osztálytársainak utolsó útjára könyves szemekkel vitték az emlékezés örökzöld koszoruját és halánkat rójjuk le mindazon ismerőseink, jó barátaink és rokonaink iránt, kik a temetésen való részvételükkel kimondhatatlan fájdalomainkat megjelenésükkel enyhítették.

200. A gyászoló Hevesi család.

Olcsó ezüst-bevásárlás !!

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett 13 próbás **ezüst evőkészletek 5 1/2**, **gyertyatartók és girandolok 6 1/2** krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

Uj czipőüzlet!

Aranyi Albert

kizárólagos czipő áruháza
Nagyvárad, Fő-utca,

Huzella M. czéggel szemben 194.

Különlegesség

férfi, női és gyermek czipőkben.

Szolid kiszolgálás! Szabott árak!

Uj czipőüzlet!

Szabászati tanfolyam

Tisztelettel értesitem az intelligens hölgyközönséget, hogy hatóságilag engedélyezett

szabászati és varró tanintézetet

nyitottam intelligens hölgyek részére.

Szabni, rajzolni, ruhát és fehérneműt varrni alaposan tanítok.

Mindenki varrhat magának.

Angol, francia ruhák, kostümök, blousok és gyermek ruhák legegységesebb kivitelben készíttetnek.

Szives pártfogást kér

özv. Eszékgy Gyuláné.

186.

Lukács György-utca (Kőfaragó) 28. sz.

Mesés olcsó árak !!

A legolcsóbb bevásárlás
CZIPŐ, KALAP
és mindenemü
uri és női divatcikkei
forrása van most! a volt Róth A. Gyula
ujjonnan létesített

WEISZ HENRIK
czipő-, kalap- és uri divat áruházában,
NAGYVÁRAD,
Zöldfa utca, Amigóval
szemben.

Mesés olcsó árak

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik.

221

XVII.

Másnap reggel a küldöttek Skrzetuski-vel együtt eltávoztak Nowosioból, de utazásuk igen keserves volt, mert minden pihenőhelyen, minden városkában a halál fenyegette őket és a szitkozódások, amelyek a halálánál is veszedelemesebbek voltak, özönnel hullottak rájuk, pedig a küldöttek a köztársaságnak méltóságát és fenntartását képviselték. Kisiel megbetegedett, úgy, hogy a kocsiülésen kellett éjjeli szállására vinni. A lengbergi kamarás már siratta önmagát és a köztársaságot; Bryowski kapitány is beteg lett a gyalázódó csócselék ellen tajtékozó dühtől és az utazás fáradalmaitól. Skrzetuski foglalta el a helyét és ő vezette tovább a szerencsétlen menetet a szidalmazások és fenyegetések özöne és örökös csatározások között.

Bielogovóban ismét közel voltak a követek az utolsó órájukhoz. A csócselék agyonverte a beteg Bryowskit, meggyilkolta Goriasdowskit, — és csak a vajda fogadására érkezett metropolitának megjelenése gátolta meg az általános mészárlást. Kijewnél nem akarták őket a városba sem eresztetni.

Csetwertynski herceg február 11-én Chmielnickij válasza nélkül jött meg. A követek sem tudták, hogy mit tegyenek és hova forduljanak? A visszatérést a rettenetes csordák tették lehetetlenné, akik csak azt várták, hogy a tárgyalások meghiusuljanak és akkor szabadon gyilkolhassák le a küldöttséget. A csócselék mindegyre merészebb lett. A dragonyosok lovainak a zablóját megragadva állották el az utat; követeket és jégdarabokat dobáltak a vajda szájába. Gwosdowban Skrzetuski és Doniec valószínűleg vitákat és száz főre menő tömeget kergettek szét. A nowgorodi zászlós és Sniarowski ismét Chmielnickijhez lovagoltak, felkérni őt, hogy mégis csak jöjjön Kijewbe a tárgyalásokra, de a vajda már nem is remélte, hogy élve fog hozzá jutni. Chwastowban a követek kénytelenek voltak tétlenül nézni, hogy mint gyilkolják le a fogoly férfiakat és asszonyokat; a folyó jegén ütött lékekbe fullasztották a szegényeket vagy leöntötték őket jeges vízzel, azután vasvillákkal szurkálták és késeikkel elevenen nyúzták meg őket. Már tizenhét nap telt el, mikor végre megérkezett a Chmielnickij válasza, hogy nem jön Kijewbe, hanem Perejeslawban várja be a vajdát és kíséretét.

A szerencsétlen követek megkönnyebbülten zóhajtottak fel abban a hitben, hogy szenvedéseiknek végre vége lesz, átkeltek tehát Tripólnál a Dnyeperen, éjjelre Woronkóban szállottak meg, a honnan Perejeslaw már csak hat mérföldnyire volt. Chmielnickij félmérföldnyire jött a követség elé, látszólag azért, hogy a királyi küldöttséget megtisztelje. Menynyire megváltozott, mióta a sors olyan nagy szerepet juttatott neki! quantum mutatus ab illo! — mint a vajda irta.

Fényes kísérettel, zenével és lófarkos zászlóval jött, mint valami uralkodó herceg. A követek menete azonnal megállott, ő pedig odaugratott a szánhoz, amelyben a vajda ült, egy ideig erősen nézett a tiszteletparancsoló arcába, aztán megemelte prémes süvegét és így szólt:

— Üdvözöllek, követ urak és nemes vajda. Jobb lett volna előbb kezdenetek velem az egyezkedést, amíg kisebb voltam és magam sem ösmertem az erőmet. De mert a király küldött titeket hozzám, örömmel fogadlak beneteket országomban.

— Üdvözölgy, hetman! — felelt Kisiel. A király ő felsége küld bennünket hozzád, hogy biztosítsunk kegyelméről és igazságot tegyünk.

— A kegyelmet köszönöm, felelte gunyosan Chmielnickij, az igazságot már magam megszerzem! — Nézzetek ide, ezzel itt! Gőgösen a kardjára ütött e szavakkal.

— Nem nagyon előzőkenyen fogadsz bennünket, hetman, pedig a király követi vagyunk!

— Nem szoktam hozzá, hogy a fagyon táncszoktam, arra később is ráérünk, felelt Chmielnickij nyersen. Engedj a szánodba ülni, Kisiel, mert megtisztelni akarlak azzal, hogy veled megyek.

Miközben ezt mondotta, leszállott a lováról és a szánhoz közeledett. Kisiel az ülés jobb oldalára húzódott, a baloldalt Chmielnickijnek hagyta.

Mikor a hetman ezt látta, ránczba szedte a homlokát és így szólt:

— Engedd át nékem a jobboldalt!

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, márcz. 18. (Saj. tud. táv.) Endrey beszéde után Kubik Béla interpellált kedvezményes vasuti jegyekre vonatkozólag. Kérde a kereskedelmi minisztert, hajlandó-e az ügyet letenni a ház asztalára? Láng miniszter kijelenti, hogy a vasuti szabad jegyek kiadásánál a legkisebb politikai érdek sem vezette, s ezért nem hajlandó a ház asztalára tenni az ügyet.

Zajos tüntetés a »Gotterhalte« előadásán.

Budapest, márcz. 18. (Saját tud. táv.) A »Magyar Színház« mai előadásán már nagyobb arányokat öltöttek a Gotterhalte ellen tiltakozó tüntetések. A Kossuth-nótát állva hallgatta a közönség. A Gotterhalte játszásakor püsszögtek, füttyöltek. Abczugolták, gunyolták a hadsereget és a katonatiszteket. Az egyetemi ifjak nagy csoportokban a Kossuth-nótát énekelve a Gambrinus sörcsarnokba mentek, ahol éppen a Gotterhaltét huzatták a katonatiszteket. Óriási tüntetés, az egyetemi ifjak a Kossuth-nótát énekelve túlharsogták a zenekart.

Az orosz udvarból.

Athén, márcz. 18. A török követség átadott a királynak egy levelet, amelyben a szultán élénk rokonszenvét fejezi ki a görög királyi ház és a görög nemzet iránt. (M. T. I.)

Lujza hercegasszony öngyilkossági kísérlete.

Lindau, márcz. 18. (Saj. tud. táv.) A szász király megbízható értesülések szerint kiáltványban tudatja népével a volt trónörökösne kitagadását. Hír szerint Lujza hercegasszony erre szintén egy manifesztummal felel. Más verzió szerint Lujza hercegasszony öngyilkossági kísérletet követett el a királyi kiáltvány miatt.

A szász király utazása.

Drezda, márcz. 17. György király ma este 10 óra 55 perczkor Matild hercegnő társaságában a Délvidékre utazott. (M. T. I.)

Mohamedánok támadása.

Konstantinápoly, márcz. 17. Nem erősítik meg azt a hírt, hogy a gyakovói és ipeki mohamedánok a prizrendi keresztények megtámadását tervezik. A porta azonban mégis kiküldött egy zászlóalj katonaságot Prizrendbe. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, márcz. 18.

Oszták hitel	—	—	—	—	—	697.—
Magyar hitel	—	—	—	—	—	701.—
Allamvasut	—	—	—	—	—	—
Rimamurányi	—	—	—	—	—	509.50
Magyar jelzálog	—	—	—	—	—	472.—
Salgótarjáni	—	—	—	—	—	—
Wagon-kölcsön	—	—	—	—	—	—

Határidők.

Budapest, márcz. 18.

Buza októberre	—	—	—	—	—	8.01
Buza áprilisra	—	—	—	—	—	8.98
Tengeri	—	—	—	—	—	5.16
Rozs okt.	—	—	—	—	—	6.58
Zab ápr.	—	—	—	—	—	—
Káposzta, repce, aug.	—	—	—	—	—	6.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. márcz. 17-án.

Magyar aranyáradék 4	—	—	—	—	—	121.25
Magyar koronajáradék	—	—	—	—	—	98.10
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2	—	—	—	—	—	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—	—	—	—	—	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	—	—	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	—	—	—	—	—	99.25
Italmérségi jog megváltási kötvény	—	—	—	—	—	—
Körvath szlavonföldterhermentesítési kötvény	—	—	—	—	—	99.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	—	—	—	—	—	200.—
Tiszasszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	—	—	—	—	—	158.—
Oszták járadék papirban	—	—	—	—	—	100.35
Oszták járadék papirban	—	—	—	—	—	100.35
Oszták járadék aranyban	—	—	—	—	—	121.—
Oszták korona járadék	—	—	—	—	—	101.—
Oszták államsorsjegyek	—	—	—	—	—	154.—
Oszták magyar bank részvény	—	—	—	—	—	15.98
Magyar hitelbankrészvény	—	—	—	—	—	752.—
Oszták hitelintézet részvény	—	—	—	—	—	691.50
Párisi vista	—	—	—	—	—	95.42
29 frankos arany (Napoleon'dor)	—	—	—	—	—	19.10
Németbirodalmi márka	—	—	—	—	—	117.16
Londoni vista	—	—	—	—	—	240.05
20 márkás arany	—	—	—	—	—	28.48

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Gazdasszonyi állást

keres egy tisztességes 40 éves magános urinő éltebb urnál vagy plebánián.

Czim a kiadóhivatalban.

199.

Hirdetmény.

A Nagyváradi takarékpénztár, Biharmegyei kereskedelmi-, ipar- és terményhitelbank, Biharmegyei takarékpénztár és Gazdasági és iparbank bejegyzett nagyváradi cégek ezennel közhírré teszik, hogy f. é. február hó 15. napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Egy zárlattól a másik zárlatig heverő tőkék után 4 %-ot. 2. A zárlatközi időben legalább 4 hóig heverő tőkék után 3 1/2 %-ot. 3. A zárlatközi időben nem teljes 4 hóig heverő tőkék után 3 %-ot. 4. Olyan tőkék után, melyek az intézetnél legalább 4 hóig hevernek de betéti idejük a zárlat által megszakított olyképpen, hogy a zárlat időpontjáig még 4 hó el nem telt:

a zárlat előtti időre 3 %-ot
a zárlat utáni időre 3 1/2 %-ot

A zárlat minden év június hó 30-án és december hó 31-én eszközöltetik és a kamatok a fenti kamatláb szerint tőkésítetnek.

A 10 %-os jövedelmi adót a betevő megterhelése nélkül az intézetek fizetik.
Az intézeteknél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. é. április hó 1-8 napjától kezdődőleg lép érvénybe.

Nagyváradi 1903 február hó 14-én.

Nagyváradi takarékpénztár r. t.
Biharm. keresk., ipar- és terményhitelbank r. t.
Biharmegyei takarékpénztár r. t.
Gazdasági és iparbank r. t.

158

Figyelem!

Az „Amerikai áruháza” olcsó árakban utólérhetetlen!

Értesíteni kívánom a t. vevőközörséget, hogy az üzlet a régi helyiségbe **Fő utca (Bazár-épület)** lett visszahelyezve, a hol most a rövidáruval kapcsolatban

gyönyörű rőfös raktár lett berendezve

teljesen új, remek áruval, melynek megtekintése figyelmet érdemel.

Telefon-szám: 372.

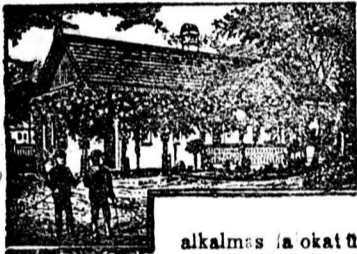
221.

Tisztelettel

AMERIKAI ÁRUHÁZ.

• Szőlőlugast ültessünk •

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megdő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmas faokat ültettek, azok minden elhatják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb

disze anélkül, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladoosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vo. atkozó színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Éremléki első szőlőültetvény Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-házban a II-ik emeleten egy **6 szobás utcai lakás** f. évi május 1-től kiadó.

Bővebbet a házmesternél.

180

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség és a főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy e hét folyamán megérkeztek a **tavaszi és nyári idényre szőlő legújabb divatu angol, francia és honi szövetek.**

Különösen felhívom a főtisztelendő papság figyelmét **tavaszi felöltőknek** angol sima szövetjeimre, melyek külön erre a célra vannak. Ugy szintén állandóan nagy raktárt tartok **reverenda czimáda szövetekből, kolárékból és kvadrátos templomi sapkákból.**

Hivatkozással 12 év óta fenálló üzletem jó hírnevére, mely idő alatt b. megrendelimitől a legnagyobb elismerést és bizalmat érdemeltem s jövőben is minden törekvésem oda fog irányulni, hogy b. megrendelimitől a **jó munka és pontos kiszolgálás** által teljes megelégedésüket és bizalmukat kiérdemeljem.

Kívánatra vidékre mintákat küldök vagy levelező-lapon való tudósítás után személyesen ki megyek.

Szíves megrendeléseket kérve s magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam

kitűnő tisztelettel

BUMBERA IMRE

férfiszabó,

Nagyvárad, új Bazár-épület, színház oldali rész.

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI
SZABÓKELLÉKEK
és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Ajánlja tavaszi újdonságait, u. m.

Hölgyeknek: szalagok, csipkék, ruhadiszek, napernyők, művirágok, harisnyák, zsebkendők, övek, bőrtáskák stb.

Csipke- és tüll-gallérok és boák!!

Uraknak: Nappali- és háló-ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, nyakkendőtlük és inggombok, esőernyők, harisnyák és lábtyúk, nadrágtartók, sweatterek, tornaingek, zsebkendők stb.

Keztyű és derékfűző (mieder)

gyári raktár!

Szabóknak és varrónőknek árendemény.

Szabókellékekben nagy választék!

Rövidáruban újdonságok és czélszerű

Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

különlegességek.